

MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI I MAYIS'TA ALANLARDA

TMMOB Makina Mühendisleri Odası, sömürü ve baskılara karşı direncin ve emeğin bayramı olan 1 Mayıs'ta alanlarda olacaktır.

Ülkemizde neoliberal dönüşümü başlatan 24 Ocak 1980 ekonomi kararları sonrasında uygulanan serbestleştirme politikaları, bugünkü iktidarla doruğa ulaşmıştır. 2003'ten itibaren çalışma yaşamında yapılan değişiklikler, 12 Eylül'ün ekonomik ve sosyal politika ajandasından devralınan miras doğrultusundadır. Bu politikaların emperyalizme bağımlılık ve “yapısal uyum programları” uyarınca uygulandığı da açıktır.

Gerçekleştirilen idari, ekonomik, sosyal, siyasi dönüşümlerle piyasacı yeni bir devlet yapısı egemen olmuş, altyapıda tüm ekonomik toplumsal ilişkiler piyasaya devredilerek ticarileştirilmiş, çalışma yaşamında kuralsızlık geliştirilmiş, esnek ve güvencesiz çalışma yasallaştırılmıştır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu, 2821 sayılı Sendikalar Kanunu'nda vb. yapılan kritik değişikliklerin tümü emekçilerin aleyhindedir.

Neoliberal döneme damgasını vuran ve bizim gibi ülkelere dayatılan uluslararası iş bölümü gereğince, fason üretim ve taşeronlaştırmaya dayalı dışa bağımlı ekonominin iş gücü büyük oranda kayıt dışına itilmiştir. Böylece büyüme ile sanayileşme ve kalkınma; büyüme ve verimlilik ile istihdam, gelir dağılımı vb. arasındaki bağlar tamamen kopmuş durumdadır. Örneğin 2003-2010 dönemi ortalama yıllık büyüme hızı yüzde 4,6 iken istihdamdaki “artış” binde 2'dir. Aynı şekilde sanayide son 12 yılda emek verimliliği artışı yüzde 70 gibi hayli yüksek bir oranda artmış, ancak reel ücretlerde yüzde 12,5 oranında düşüş gerçekleşmiştir. Yaratılan katma değer dağılımında ücretlerin payı azalmakta, kârlar ve faiz ödemelerinin payı ise artmaktadır.

73 milyon nüfusun bugün ancak 22,5 milyonu çalışabilmekte, bunun 10 milyonu ise kayıt dışı, güvencesiz koşullarda ve düşük ücretlerle çalışmaktadır. 14 milyon çalışanın yalnızca 3,5 milyonu sendikalıdır. Çalışanlar sendikal haklarını, toplu sözleşme ve grev haklarını kullana-

madıkları, pazarlık güçleri olmadığı için gelir dengesini görel olarak dahi düzeltebilecek durumda değildir. Gerçek işsizlik ise yüzde 20 civarındadır ve genç nüfus ile kadın iş gücü istihdamı giderek gerilemektedir.

“Ulusal İstihdam Stratejisi”nde benimsenen yaklaşımlar uyarınca da esnek, güvencesiz çalışma biçimleri daha fazla yaygınlaştırılacak, geçici-kıralık işçilik uygulamasına geçilecek, özel istihdam büroları yaygınlaştırılacak, kıdem tazminatları budanacak, “bölgesel asgari ücret” uygulamasıyla asgari ücret düşürülecek, 25 yaş altı yeni genç işçiler güvencesiz ucuz emek sömürüsüne tabi tutulacaktır.

Bu koşullarda kutlayacağımız 1 Mayıs, bu gerçeklerin, vahşi sömürü düzeninin yarattığı yıkımlara karşı emeğin haklarının ve başkaldırısının kürsüsü olacaktır. TMMOB Makina Mühendisleri Odası işçilerin, tüm emeğiyle geçinenlerin uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma gününü kutlamaktadır. Odamız Taksim'de ve Türkiye'deki bütün 1 Mayıs alanlarında yerini alacak, aşağıdaki düzenlemelerin ivedi olarak yapılması gerektiğini her zaman vurgulayacaktır.

- ▶ İş Yasası, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasası, Sendikalar Yasası, Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasası, Memurun Muhakemat-ı Yasası, Devlet Memurları Yasası vb. ile İşçi Sağlığı ve Güvenliği Kanun Tasarısı taslağı, kısaca çalışanların sağlığı, güvenliği ve çalışma yaşamıyla ilgili yasa ve yönetmelikler kaldırılmalı; mevzuat insan ve emek odaklı olarak düzenlenmeli, “Ulusal İstihdam Stratejisi” geri çekilmelidir.
- ▶ Çalışma yaşamıyla ilgili bütün uluslararası sözleşmeler onaylanmalı, aykırı bütün düzenlemeler iptal edilmelidir.

- ▶ Kapitalizmin emeği baskı altına alan stratejilerine karşı istihdam bir hak olarak tanınmalı, geliştirilmeli ve çalışma koşulları iyileştirilmelidir.
- ▶ Bütün serbestleştirme ve özelleştirmeler durdurulmalı, özelleştirilen tüm hizmetler kamuya devredilmeli; kamudan özel sektöre kaynak aktarımına son verilmelidir.
- ▶ Esnek istihdam, taşeronlaştırma, sözleşmeli çalıştırma ve Özel İstihdam Büroları yasaklanmalıdır.
- ▶ İş güvencesi tüm ücretli çalışanları kapsayacak tarzda genişletilmelidir. Tüm çalışanlar sigortalı yapılmaz.
- ▶ Grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı bütün çalışanlara yeniden tanınmalı; kamuda ve özel sektörde hak grevi, dayanışma grevi ve genel grev yasal güvenceye alınmalı, lokavt yasaklanmalıdır. Sendikalaşma özendirilmelidir.
- ▶ Sosyal güvenlik sistemi sosyal tarafların katılımıyla ve çalışanların denetleyebildiği özerk bir yapıya kavuşturulmalı, hizmet kalitesi yükseltilmeli, bütün ücretli çalışanları kapsayacak şekilde yaygınlaştırılmalı; kayıt dışı işçi çalıştırma yasaklanmalıdır.
- ▶ Emekçilerin mücadelelerinin ve sosyal devlet anlayışının bir ürünü olan sosyal güvenlik kurumlarının korunması, bu kurumlara katılımın yaygınlaştırılması, verilen hizmetlerin kalitesinin ve kapsamının artırılması sağlanmalıdır.
- ▶ Yaşamını emeğiyle sağlayan her yurttaşın, çocukların, kadınların, yaşlıların, güçsüzlerin, güvenli bir geleceğe kavuşturulmaları, eğitim, sağlık, uygun koşullarda konut gibi sosyal hizmetlerden yararlanmaları kamunun yükümlülüğü olmalıdır.
- ▶ Prim yükümlülüklerini aksatan işverenlere ağır yaptırımlar uygulanmalıdır.
- ▶ İşsizlik sigortası fonu, yalnızca işsizlik sorununun muhatabı emekçiler için kullanılmalı, hükümet ve sermayenin amaç dışı kullanım yolları kapatılmalıdır.
- ▶ Aynı iş yerinde farklı kanunlara tabi olarak, farklı statülerde çalıştırılmanın önüne geçilmelidir.
- ▶ Meslek ve iş yeri sendikacılığı reddedilmeli, iş kolu sendikacılığı esas alınmalıdır.
- ▶ Haftalık çalışma süresi azami 35 saat olmalıdır.
- ▶ Asgari ücret vergi dışı bırakılmalı, insanca bir yaşam düzeyine yükseltilmelidir.
- ▶ Kadın ve çocuk emeği sömürüsü yasaklanmalıdır.
- ▶ Kamu çalışanlarının haklarını kısıtlamayı, sendikaları

dernek statüsüne dönüştürmeyi öngören her türlü yasa düzenlemesinden vazgeçilmeli, iş güvenceli istihdamı esas alan düzenlemeler yapılmalı; kadro bekleyen üniversite mezunlarının atamaları yapılmalı; grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı güvence altına alınmalıdır.

- ▶ Kamuda atama ve terfiler objektif kriterlere dayandırılmalı, çalışanlarla ilgili bütün kararlarda sendikalar müdahil olmalıdır. Sendikal çalışmalar dolayısıyla verilen disiplin cezaları ve sürgünler tüm sonuçlarıyla birlikte ortadan kaldırılmalı, idari yargı kararlarına uyulmalıdır.
- ▶ Emeklilerin sosyal hakları ve ücretleri insanca bir yaşam düzeyine çıkarılmalı, örgütlenme ve hak arama kanallarının önündeki engeller kaldırılmalıdır.

Yaşasın Emeğin Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü 1 Mayıs!

Ali Ekber ÇAKAR

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu Başkanı

(28 Nisan 2011)

